

FM 2016/24
RM 2015/24 Bilag 3

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Naalakkersuisut
Digitaliseringsstyrelsen

digitalisering@nanog.gl
erfr@nanog.gl

Date: 10 NOV. 2015
Kontor: Databeskyttelsekontoret
Sagsbeh. André Dybdal Pape
Sagsnr. 2015 761-0090
Dok. 1752506

Digitaliseringsstyrelsen i Grønland har den 19. juni 2015 anmodet Justitsministeriet om bidrag til besvarelse af punkt 2 og 5 i et spørgsmål vedrørende data- og retssikkerhed, som Inatsisartut har stillet Naalakkersuisut den 1. juni 2015.

Ved telefonsamtale af 24. juli 2015 har Digitaliseringsstyrelsen i Grønland oplyst, at Naalakkersuisut selv besvarer spørgsmålets punkt 5, og at Justitsministeriet således alene hedes udarbejde et bidrag til besvarelse af spørgsmålets punkt 2.

Spørgsmålets punkt 2 har følgende ordlyd:

"Kan Naalakkersuisut i så fald begrunde, hvorfor det nu skal være strafrit for myndigheder modsat for private virksomheder at overtræde det naturlige hensyn til grønlandske borgeres elektroniske privatliv?"

Justitsministeriet kan i den anledning udtale følgende:

Justitsministeriet går ud fra, at spørgsmålet omhandler det udkast til anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger, som er sendt til Grønlands Selvstyre den 21. juni 2012. Det bemærkes, at ministeriet har sendt et revideret anordningsudkast til selvstyret i august 2015. Udkastet er dog uændret på det punkt, som det stillede spørgsmål vedrører.

I dag findes de generelle regler om behandling af personoplysninger i Grønland i lov om private registre mv. og lov om offentlige myndigheders registre. De to registerlove trådte i kraft den 1. januar 1979 i både Danmark og Grønland. Den 1. juli 2000 afløste persondataloven registerlovene

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

i Danmark og tilsigtes nu med anordningsudkastet at skulle afløse registerlovene i Grønland.

Anordningsudkastet indeholder forskellige afvigelser i forhold til den danske persondatalov. Der er navnlig tale om afvigelser af redaktionel karakter eller afvigelser, som skyldes, at der i øvrigt i Grønland gælder andre regler end i Danmark, som er af betydning for persondatalovens anvendelse.

Anordningsudkastets § 65 indeholder bestemmelser om straf for overtrædelse af de i udkastet fastsatte regler for behandling af personoplysninger. Reglerne svarer til persondatalovens § 70. Anordningsudkastet afviger således ikke på dette punkt fra de gældende regler i Danmark.

Bestemmelsen i persondatalovens § 70 (og anordningsudkastets § 65) sondrer mellem, om behandlingen udføres for private eller for offentlige myndigheder. Overtrædelse af reglerne om behandling af personoplysninger, som udføres for private, er i langt videre omfang strafbelagt end overtrædelse af reglerne om behandlinger, som udføres for offentlige myndigheder.

Ifølge forarbejderne til persondataloven skal baggrunden for denne forskel i strafansvaret for henholdsvis private og offentlige myndigheder findes i, at der bl.a. i straffeloven er fastsat en række bestemmelser om tjenestean svar for personer i offentlig tjeneste eller hverv mv. (kapitel 16 om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv mv., herunder §§ 152-152 f om tavshedspligt), ligesom der også er mulighed for at pålægge offentligt ansatte et disciplinært ansvar (jf. betænkning nr. 1345/1997 om behandling af personoplysninger, s. 389).

Den grønlandske kriminallov indeholder på tilsvarende vis en række bestemmelser om tjenestean svar for personer i offentlig tjeneste eller hverv mv. (kapitel 11 om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv, herunder §§ 50-54 om tavshedspligt).

Det bemærkes, at der i den gældende grønlandske registerlovgivnings strafbestemmelser ligeledes sondres mellem, om behandling af oplysninger sker for henholdsvis private eller for offentlige myndigheder. Også her er overtrædelse af reglerne om behandling af personoplysninger, som udføres for private, i langt videre omfang strafbelagt end overtrædelse af reglerne om behandling, som udføres for offentlige myndigheder.

Det bemærkes endvidere, at strafbare overtrædelser af persondataloven kan begås af både fysiske og juridiske personer, herunder offentlige myndigheder, hvis de generelle betingelser herfor er opfyldt, jf. nedenfor.

Strafansvaret for offentlige myndigheder som sådan er imidlertid undergivet den begrænsning, der følger af den generelle bestemmelse i straffelovens § 27, stk. 2. Efter denne bestemmelse kan statslige myndigheder og kommuner alene straffes i anledning af overtrædelser, der begås ved udøvelse af virksomhed, der svarer til eller kan sidestilles med virksomhed udøvet af private.

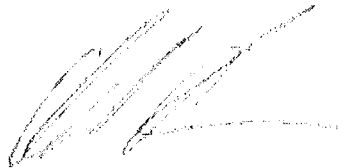
Som argumenter mod strafansvar for offentlige myndigheder er det generelt bl.a. blevet anført, at en bøde til en statslig myndighed kan siges at være uden præventiv værdi, idet bøden tilfalder statskassen, at offentlige myndigheder i modsætning til den private sektor ved grundloven og lovgivningen i øvrigt er pålagt at udføre bestemte opgaver, og at en myndighed derfor ikke uden videre blot kan standse sin virksomhed for derved straks at bringe en eventuel ulovlig tilstand til ophør, at de bevillingsretlige regler indehæver, at en myndighed ikke uden videre kan skaffe midler til at afhjælpe en ulovlig tilstand, hvis der ikke er mulighed herfor inden for de økonomiske rammer, der er stillet til rådighed, samt at der inden for den offentlige sektor gælder særlige regler om fordeling af ansvar, ligesom det er en tjenestepligt at overholde retsregler, herunder også regler der er strafferetligt sanktioneret, jf. Straffelovrådets betænkning nr. 1289/1995 om juridiske personers bødeansvar, side 69. Det kan herudover hævdes, at en bøde til en offentlig myndighed reelt er en straf til skatteborgeme.

Når statslige myndigheder og kommuner ikke desto mindre kan straffes i anledning af overtrædelser, der begås ved udøvelse af virksomhed, som svarer til eller kan sidestilles med virksomhed udøvet af private, skyldes det hensynet til i henseende til straf at ligestille offentlige myndigheder med private aktieselskaber mv., når myndighederne udøver virksomhed af samme art. Det ville således være utilfredsstillende, hvis en offentlig myndighed kunne overtræde lovgivningen og gå fri for straf i tilfælde, hvor en tilsvarende overtrædelse begået af en privat virksomhed ville medføre strafansvar. Der henvises til Straffelovrådets betænkning nr. 1289/1995 om juridiske personers bødeansvar, side 69-70.

I den grønlandske kriminallovs § 19, stk. 2, er der en tilsvarende begrænsning i offentlige myndigheders strafansvar som i straffelovens § 27, stk. 2.

Med anordningsudkastet tilsigtes der således ikke begrænsninger i strafansvaret for offentlige myndigheder i forhold til de gældende regler for Grønland og i forhold til de tilsvarende regler i Danmark.

Søren Pind

Carsten Madsen